

DANSKE LANDSKABSARKITEKTER: **10 DOGMER** FOR FREMTIDENS SOLCELLEPARKER

Frem mod 2030 bliver der **opført over 100 nye solcelleparker rundt omkring i de danske kommuner**. For at sikre at solcelleparkerne bliver et aktiv for både kommuner, borgere og den grønne omstilling, har Danske Landskabsarkitekter udarbejdet 10 dogmer og opfordrer til, at der bliver udviklet en national strategi for etableringen af de kommende solcelleanlæg.

Solcellepark ved Styding Skovvej.

Foto: Signe Moos.

TEKST /
MARTIN HEDEVANG
ANDERSEN

Formand
for Danske
Landskabs-
arkitekter,
Indehaver af
ORCA,
Realisation
of Circular
Landscape
Architecture

I Danmark har vi en ambition om, at vores energi primært skal komme fra vedvarende energikilder i form af vind-, vand- og solkraft. Men på nuværende tidspunkt producerer vi ikke nok grøn energi til at dække vores energibehov. Derfor er vi nødt til at importere energi, hvilket blandt andet gør vores energipriser stærkt afhængige af udefrakommende forhold. Den seneste tid har været præget af stigende energipriser, der understreger, hvor sårbar vores energimæssige infrastruktur er. De aktuelle skyhøje elpriser skyldes en kombination af en række faktorer, og en af de primære årsager er vores afhængighed af fossile brændstoffer, hvor særligt krigen i Ukraine har fået prisen på gas til at eksplodere.

OVER 100 SOLCELLEPARKER ER PÅ VEJ

Solceller er en del af løsningen, og ifølge Bygge fakta bliver der opført over 100 nye solcelleparker rundt omkring i de danske kommuner, og Energistyrelsen anslår, at der i 2030 vil være knap 11.000 hektar landbrugsjord, som er dækket af solcelleparker i Danmark. Ifølge Professor Brian Vad Mathiesen, Institut for Planlægning AAU, kan solceller forventeligt dække 15 - 25 % af Danmarks samlede energiproduktion, når de er udbygget. Når vi i fremtiden producerer mere vedvarende energi, er det både positivt for den grønne omstilling, samtidig med at det gør os uafhængige af politiske forhold, ligesom vi mindsker risikoen for fremtidige store prisstigninger.

Martin Hedevang Andersen, formand for Danske Landskabsarkitekter.

SOLCELLEPARKER HAR INDFLYDELSE PÅ LANDSKABET, DERFOR SKAL VI TÆNKE OS OM

Hos Danske Landskabsarkitekter hylder vi det politiske kursskifte mod en større grad af bæredygtig energiproduktion i Danmark, og i forlængelse af dette støtter Danske Landskabsarkitekter ligeledes etableringen af solcelleparker i det åbne land. Men vi mener også, at der på nuværende tidspunkt ikke i tilstrækkelig grad stilles krav til, hvad de store energilandskaber skal bidrage med i kommunerne – udover at levere grøn energi. Etableringen af solcelleparkerne er gået så stærkt, at disse energilandskaber befinder sig i et planlægningsmæssigt vakuum. Det efterlader de enkelte kommuner med en utaknemlig opgave omkring at udvikle redskaber, så kommunerne på et kvalificeret niveau kan tage stilling til de mange nye anlæg, private energiselskaber ansøger byggetilladelser til.

DER ER BEHOV FOR EN OVERORDNET STRATEGI FOR ETABLERING AF SOLCELLEPARKER

Vi ser masser af potentialer for at skabe merværdi, når solcelleparkerne etableres. Danske Landskabsarkitekter opfordrer derfor til, at der tages politisk initiativ til en proaktiv planlægning af fremtidens solcelleparker, så den grønne omstilling af Danmarks energiproduktion ikke sker på bekostning af de landskabelige værdier. Vi mener, at der er behov for at etablere en landsdækkende strategi for udvikling af solcelleparker. Strategien skal udstikke rammerne for de mest energi- og økonomisk fordelagtige placeringer af solcelleanlæg, der er velintegrerede i landskabet, giver lokalbefolkningen adgang til nye rekreative oplevelseslandskaber, skaber levesteder for planter og dyr,

Solceller er en del af løsningen, og ifølge Byggefakta bliver der opført over 100 nye solcelleparker rundt omkring i de danske kommuner, og Energistyrelsen anslår, at der i 2030 vil være knap 11.000 hektar landbrugsjord, som er dækket af solcelleparker i Danmark

etablerer rammer for friluftsliv og resulterer i nye herlighedsværdier. Vores vision er, at en landsdækkende strategi skal sikre demokratiske processer, at vi opnår den mest hensigtsmæssige udnyttelse af ressourcerne, sikrer biodiversitet og naturkvalitet. I den forbindelse kan der eventuelt også etableres undervisningsfaciliteter, hvor skole- og gymnasielever lærer om bæredygtighed, verdensmålene og vedvarende energis sammenhæng med den grønne omstilling, så solcelleparkerne bliver 1:1 læringsrum.

At indfri disse potentialer kræver et paradigmeskifte, hvor staten, kommuner, private virksomheder, forskere, miljøorganisationer og lokale borgere går sammen og indgår partnerskaber for at udvikle de bedste løsninger.

10 DOGMER FOR FREMTIDENS SOLPARKER

Danske Landskabsarkitekter har opstillet 10 dogmer for fremtidens solcelleparker. Vores håb er, at de 10 solcelledogmer sikrer, at vi udvikler vores solcelleanlæg på den mest fordelagtige måde. Vi håber, de kan inspirere alle aktører til at indgå i et samarbejde – til gavn for både miljø, borgere, biodiversiteten og øget geopolitisk uafhængighed af energileverancer. Hos Danske Landskabsarkitekter stiller vi gerne vores viden og kompetencer til rådighed ■

10 DOGMER FOR FREMTIDENS SOLPARKER

1. Indtænk solcelleanlæg i relevante nationale strategier eksempelvis ved at indskrive solcelleanlæggene i Planloven.
2. Udfør grundig landskabsanalyse og stil krav om æstetisk stillingtagen til skala, holistiske kvaliteter og kulturarv.
3. Afsøg mulighed for bynær placering inden det åbne land tages i brug.
4. Planlæg ud fra demokratiske principper, hvor naboer og lokalbefolkning inddrages.
5. Stil krav om naturindhold og drift, som fremmer biodiversitet.
6. Planlæg anlæg med multifunktionalitet som eksempelvis rekreative forbindelser og adgang til naturen.
7. Placer anlæg på arealer planlagt til fremtidig byudvikling.
8. Planlæg med midlertidighed, fastsæt udløbsdato.
9. Sørg for regional/tværkommunal koordinering af ovenstående krav til energiselskaberne.
10. Inddrag landskabsarkitekternes fagkompetencer.